

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115218508
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8115218508.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, proti žalovanej Bc. B. W., nar. XX.XX.L., bytom Kamenica XXX, XXX XX J., právne zastúpená JUDr. Marekom Tkáčom, advokátom so sídlom Nám. sv. Martina 39, 082 71 Lipany, o zaplatenie 6.659,64 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24C 31/2015-199 zo dňa 07. februára 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žalobného návrhu vo zvyšnej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 4.710,68 Eur spolu s príslušenstvom z tejto sumy zastavuje.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobný návrh žalobcu zamieta.

III. Žalovaná má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 100 odsek 1, § 107 odsek 1 a 2, § 446, § 447, § 451 odsek 1 a 2, § 455 odsek 1 a 2, § 458 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca vyplatil žalovanej v dňoch 12.06.2012, 20.12.2012 sumu po 3.623,74 Eur, ako aj sumu 2.717,52 Eur. Rovnako mal za preukázané, že dňa 04.04.2014 poukázal žalobca žalovanej sumu 1.948,96 Eur titulom náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti za obdobie od 28.08.2010 do 31.08.2012. Z rozhodnutia zo dňa 12.01.2012 číslo XXXXXXXXXXXX Sociálnej poisťovne, Ústredie mal súd za preukázané, že žalovanej bol za obdobie od 28.08.2010 priznaný invalidný dôchodok v sume 182,90 Eur mesačne. Žalobca k žalobe predložil výpočet straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite, z ktorého vyplýva, že za obdobie od roku 2010 do roku 2014 mala byť žalovanej vyplatená suma vo výške 1.630,5709 Eur, pričom jej bola vyplatená suma 8.290,22 Eur. Rozdiel vo výške 6.659,6491 Eur požaduje žalobca späť titulom prijatého bezdôvodného obohatenia. Žalobca v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 07.11.2017 vzal svoj žalobný návrh v časti o zaplatenie sumy vo výške 4.710,68 Eur späť spolu s príslušenstvom, v tejto časti žiadal konanie zastaviť. V konaní bola vznesená námietka premlčania uplatneného nároku žalobcu zo strany právneho zástupcu žalovanej. Súd prvej inštancie túto námietku premlčania považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Podľa názoru prvoinštančného súdu žalovaná

jednoznačne súdu preukázala, že predchádzajúci právny zástupca žalovanej v písomnom podaní označenom ako sprievodka zo dňa 20.02.2012 doručil žalobcovi okrem ostatných lekárskeho posudkov, aj rozhodnutie o invalidnom dôchodku a to v bode číslo 12. Rovnako podľa názoru súdu žalobca mal vedomosť o invalidite žalovanej na základe jej oznámenia zo dňa 19.10.2012 (č.l. 150 súdneho spisu), kde samotná žalovaná oznamuje žalobcovi, že bola uznaná za invalidnú a z uvedeného dôvodu si uplatňuje ostatné nároky. Súd uvádza, že žalobca už mal v tom čase, v októbri 2012 vedomosť o tom, že žalovanej bol priznaný invalidný dôchodok. Okrem toho súd poukazuje aj na znalecký posudok, ktorý predložila žalovaná MUDr. Y. E., číslo X/XXXX (č.l. 76 súdneho spisu), kde znalec odporúčal prehodnotenie zdravotného stavu žalovanej, prehodnotenie stupňa invalidity, pričom tento znalecký posudok je datovaný na marec 2013 a bol rovnako žalobcovi doručený. Doručenie týchto listinných dôkazov zo strany žalovanej žalobcovi, žalobca v konaní nespochybnil. S poukazom na uvedené je možné konštatovať, že najneskôr od marca 2013 začala pre žalobcu plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá podľa názoru súdu uplynula v marci 2015. Vzhľadom na to, že žaloba bola súdu doručená až dňa 10.07.2015, t.j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, bola aj vo zvyšku zamietnutá.

4. Proti rozsudku s výnimkou vyhovujúceho výroku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovanú zaviazal na úhradu istiny vo výške 1.948,96 Eur, alternatívne, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Má zato, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vyhodnotil celý žalobcov nárok ako premlčaný. Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie sám v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 04.04.2014 žalobca poukázal žalovanej sumu 1.948,96 Eur titulom straty na zárobku, pričom žalobu podal dňa 10.07.2015, konajúci súd tento nárok vyhodnotil ako premlčaný.

5. K odvolaniu žalobcu podala vyjadrenie žalovaná. Má zato, že uplatnený nárok žalobcu nie je vôbec dôvodný. Uviedla, že nárok na poistné plnenie, resp. na zaplatenie ušlého zisku by sa malo posúdiť podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území bola škoda spôsobená, ak sa podľa zákona č. 381/2001 Z.z. alebo na základe poistnej zmluvy neposkytuje poistné plnenie v širšom rozsahu. Pokiaľ ide o ustanovenie § 447 Občianskeho zákonníka, tak toto ustanovenie sa na daný prípad nevzťahuje, keďže v danom prípade ide o ušlý zisk žalovanej, a je tak ako ustanovenie § 446 Občianskeho zákonníka v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, pričom poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS XX/XXXX-XX zo dňa 09.11.2016.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na odvolanie podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie je dôvodné.

7. Podľa ustanovenia § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

8. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa odseku 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 28.08.2010 spôsobil vodič motorového vozidla v rakúskej obci W.-Y. dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k zraneniu žalovanej. Žalobca vyplatil v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. žalovanej celkovú čiastku 8.290,22 Eur ako stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a to za obdobie od 28.08.2012 do 31.08.2012. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX zo dňa 12.01.2012 bola žalovaná uznaná za invalidnú, pričom od 28.08.2010 jej bol priznaný invalidný dôchodok. Z obsahu spisu vyplýva, že v októbri 2012 boli žalobcovi doručené listy zo strany žalovanej označené ako „Uplatnenie náhrady škody - pokračovanie“ a „Výzva na vysporiadanie náhrady škody“, v ktorých žalovaná žalobcovi oznámila, že vzhľadom na zhoršenie zdravotného stavu musela odísť do

invalidného dôchodku. Zo sprievodky k listom tiež vyplýva, že žalobcovi bolo doručené aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne o invalidnom dôchodku. Zo znaleckého posudku č. X/XXXX vypracovaného znalcom MUDr. Y. E., PhD. dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že znalec v tomto posudku určil vznik invalidity na 28.08.2010, pričom tiež konštatoval, že je vhodné prehodnotenie stupňa invalidity. Tento znalecký posudok bol doručený aj žalobcovi, ktorý jeho doručenie nenamietal. Podľa názoru odvolacieho súdu teda súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru o tom, že žalobca o vzniku invalidity na strane žalovanej mal vedomosť minimálne od marca 2013.

10. Žalobca v podanej žalobe uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovanej bol priznaný invalidný dôchodok, žalovaná mala nárok na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka a teda nie v takom rozsahu, ako jej škodu vyplatil žalobca. Podľa prepočtu žalobcu tak žalovaná mala nárok na sumu vo výške 1.630,5709 Eur a nie na sumu 8.290,22 Eur, ako jej bola vyplatená. Žalobca tak podanou žalobou žiadal, aby mu žalovaná vrátila sumu 6.659,64 Eur, ktorú nadobudla titulom bezdôvodného obohatenia.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanej bola celková suma 8.290,22 Eur vyplatená po častiach. Dňa 13.06.2012 bola žalovanej vyplatená suma 3.623,74 Eur, dňa 19.12.2012 suma 2.717,52 Eur a dňa 03.04.2014 suma 1.949,34 Eur. Žalobca doručil súdu prvej inštancie žalobu dňa 10.07.2015. Z uvedeného vyplýva, že prípadné vrátenie sumy 3.623,74 Eur, ktorá bola žalovanej vyplatená dňa 13.06.2012 a sumy 2.717,52 Eur, ktorá bola žalovanej vyplatená dňa 19.12.2012, by vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nebolo možné, a to pre uplynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Žalobca však vzal podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.11.2017 žalobu v časti o zaplatenie 4.710,68 Eur späť, o čom súd prvej inštancie rozhodol prvým výrokom napadnutého rozhodnutia. Predmetom konania tak ostala suma 1.948,96 Eur, pričom žalobca poukázal na to, že sa má jednať o sumu, ktorá bola žalovanej vyplatená dňa 03.04.2014.

12. Súd prvej inštancie vyhodnotil aj žalobcov, nárok na zaplatenie sumy 1.948,96 Eur za premlčaný z dôvodu uplynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť najneskôr v marci 2013, od kedy sa žalobca musel dozvedieť o invalidite žalovanej. Z uvedený záverom sa však odvolací súd nestotožňuje a to z nasledovných dôvodov.

13. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 odsek 2 Občianskeho zákonníka). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca vyplatil žalovanej sumu 1.948,96 Eur dňa 03.04.2014, tzn. po tom, ako už mohol mať vedomosť o tom, že žalovaná bola uznaná za invalidnú. Na napriek tomu, že žalovaný mohol vedieť o invalidite žalovanej už v marci 2013, nemožno tento moment stotožniť so začiatkom počítania subjektívnej premlčacej doby, nakoľko v uvedenom čase (v marci 2013), k vzniku prípadného bezdôvodného obohatenia ešte nedošlo. K výplate sumy vo výške 1.948,96 Eur došlo až dňa 03.01.2014, tzn. uvedený dátum by mal byť totožný so začiatkom plynutia prípadnej objektívnej premlčacej doby ako aj subjektívnej premlčacej doby.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené tak odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie o skoršom plynutí subjektívnej premlčacej doby za nesprávny a preto rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle

ustanovenia § 389 odsek 1 písm. c/ C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Po vrátení veci bude potrebné sa vysporiadať s ďalšími relevantnými argumentmi žalovanej, ktorými sa súd prvej inštancie vzhľadom na konštatovanie premlčania nezaoberal (tzn. dôvodnosť nároku, námietka týkajúca sa rozhodného práva, či namietanej protiústavnosti ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka).

17. Prvoinštančný súd, ktorý je v zmysle ustanovenia § 391 odsek 2 C.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v novom rozhodnutí rozhodne v zmysle ustanovenia § 396 odsek 3 C.s.p. aj o trovách odvolacieho konania.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.)